

Lausunto sivistysvaliokunnalle
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry
Asia: VNS 8/2024 vp Kulttuuripoliittinen selonteko
<https://www.eduskunta.fi/pdf/VNS+8/2024>

Kulttuuripoliittinen selonteko tarjoilee kulttuuri- ja luoville aloille innostavan vision

- Kulttuuri on ratkaisu

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry kiittää kulttuuripoliittista selontekoa ja on osaltaan sitoutunut selonteon toimeenpanoon. Monet selonteon tavoitteista ovat luonteeltaan sellaisia, jotka vaativat alan toimijoilta itseltään uusiutumista ja muutosta. Esimerkkinä tästä on kulttuurin tehtävä kestävyysmurroksen muutosvoimana.

Kulttuuribudjetti prosenttiin

Jotta selonteon tavoite valtion rahoituksen vahvistamisesta kulttuurille toteutuu, vaatii se tietysti suunnitelmallisuutta sekä kulttuurin perusrahoituksen, että poikkihallinnollisten tavoitteiden osalta, joissa kulttuurin rahoitukselle etsitään uusia kanavia ja välineitä muiden ministeriöiden kuin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta.

KULTA ry esittää, että selonteon toimeenpanossa seurataan perusrahoituksen osalta kulttuuribudjetti prosenttiin -tavoitteen toteutumista. Tavoitteen taustalla on vuonna 2018 hyväksytyt OKM:n taide- ja taiteilijapoliittiset suuntaviivat.

Selonteko on kunnianhimoinen ja uudistava

Selonteko vahvistaa suomalaisen kulttuuripolitiikan poikkihallinnollisen eetoksen ja esittää myös uusia rakenteita sitä vahvistamaan. Esimerkkinä tästä on kulttuurihyvinvoinnin rakenteet, joilla kulttuuri, taide ja taidelähtöiset menetelmät ovat osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, ja sosiaali- ja terveyshuoltoa.

Toinen tärkeä vahvistuva poikkihallinnollinen suunta on elinkeinopolitiikka. Yhteenpelaavat rakenteet taidehallinnon ja elinvoimakeskusten ja toisaalta opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön välillä ovat olennaisia, jotta selonteon kunnianhimoisessa tavoitteessa kaksinkertaistaa luovien alojen BKT-osuus voidaan onnistua. KULTA ry muistuttaa kuitenkin strategisten investointien tärkeydestä. Rakenteet eivät riitä, tarvitaan myös rahoitusta, jotta Suomi kuroo kiinni kilpailijamaat luovilla aloilla.

Selonteon keskeinen ansio on sanallistaa kulttuurin, taiteen ja kulttuuriperinnön merkitys. Huoli turvallisuudesta yhdistää suomalaisia. Yhdistäköön myös kulttuuri. KULTA ry kiittää, että selonteossa kulttuuripolitiikka määritellään turvallisuuskysymykseksi. Se on ilman muuta osa myös selonteon vahvaa kansainvälistä orientaatiota.

Helsingissä 21.2.2025

Rosa Meriläinen, pääsihteeri
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry